ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lietas arhīva Nr. AA43-0735-22/17
ECLI:LV:ADAT:2022:1221.A420257121.11.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2022.gada 21.decembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Ilze Amona, tiesneši Kaspars Berķis un Valda Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Valsts vides dienesta 2021.gada 20.septembra lēmuma Nr.7.3/CS/2745/2021 atcelšanu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2022.gada 18.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts vides dienesta (turpmāk – dienests) Rēzeknes reģionālā vides pārvalde 2021.gada 10.jūnijā veica pārbaudi pieteicēja /pers. A/ nekustamajā īpašumā /atrašanās vieta/, kadastra Nr./numurs A/(turpmāk arī – objekts).

2021.gada 15.jūnijā dienests sagatavoja ziņojumu par pārbaudes rezultātiem Nr.120-28/2021 (turpmāk – ziņojums). Tajā norādīts, ka pieteicēja īpašumā iebraucamā ceļā vairākos posmos bedru aizbēršanai ir izbērti būvgruži. Vizuāli novērtējot, materiāls nav reģenerēts. Pārbaudei netika uzrādīts dokuments par atkritumu pārstrādi vai materiālu reģenerāciju. Atbilstoši pieteicēja paskaidrotajam būvgruži izmantoti servitūta ceļa uzlabošanai, lai nodrošinātu meža apsaimniekošanu un kokmateriālu izvešanu.

Ar dienesta Latgales reģionālās vides pārvaldes Piesārņojuma kontroles daļas 2021.gada 14.jūlija lēmumu Nr.120-28/2021 (turpmāk – sākotnējais lēmums) pieteicējam uzdots līdz 2021.gada 1.decembrim būvniecības atkritumus nodot atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam un par atkritumu nodošanu iesniegt dienestam atbilstošus dokumentus.

Pieteicējs sākotnējo lēmumu apstrīdēja.

Ar dienesta 2021.gada 20.septembra lēmumu Nr.7.3/CS/2745/2021 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Pārsūdzētajā lēmumā norādīts šāds pamatojums.

[1.1] Ne pieteicējam, ne kādai citai personai nav izsniegta atkritumu apsaimniekošanas atļauja pieteicēja īpašumā.

[1.2] Pieteicējs atzīst, ka būvgruži radušies būvniecības objektā ārpus viņa īpašuma. Būvgružu sākotnējais valdītājs no tiem ir atbrīvojies kā no nevajadzīgiem, un tie ir ieguvuši ražošanas atkritumu statusu. Proti, pieteicējs šos priekšmetus ieguvis kā atkritumus. Tā kā pieteicējam nav izsniegta atkritumu apsaimniekošanas atļauja, viņš nav tiesīgs vākt un uzglabāt atkritumus. Pieteicējam ir jāatbrīvojas no trešās personas radītajiem atkritumiem neatkarīgi no viņa attieksmes pret tiem, jo normatīvie akti neļauj pieteicējam apsaimniekot atkritumus. Pieteicējs nevar savākt no trešajām personām atkritumus un mainīt to statusu tikai ar paziņojumu, ka tos var izmantot atkārtoti.

[1.3] Pieteicējs bija informēts par būvgružu izcelsmi un to, ka tie radušies mājas nojaukšanas procesā un nav uzskatāmi par jaunām izejvielām. Līdz ar to pieteicējs atbildību par būvgružu ievešanu objektā nevar novelt uz atkritumu pārvadātāju. Pieteicējam bija jāseko līdzi vides normatīvajos aktos noteiktajām atkritumu apsaimniekošanas prasībām un kā rūpīgam saimniekam jāpārliecinās, vai atvestais materiāls nav atzīstams par atkritumiem. Pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecina materiālu likumīgu izcelsmi, vai pierādījumus par būvniecības atkritumu reģenerāciju un atkritumu statusa izbeigšanos.

[1.4] Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā ir atzīts, ka Kopienas politika attiecībā uz vidi tiecas panākt augsta līmeņa aizsardzību. Tā pamatojas uz piesardzības un preventīvās darbības principu. Ja izskatāmajā lietā pastāv strīds par to, vai objektā izbērtie būvgruži ir atkritumi, tad, ievērojot preventīvās darbības principu, tie ir atzīstami par atkritumiem. Sašaurināta būvgružu stāvokļa vērtēšana (neņemot vērā apstākli, ka to sākotnējais valdītājs no būvgružiem atbrīvojies) būtu pretrunā preventīvās darbības principam (*Eiropas Savienības Tiesas 2000.gada 15.jūnija sprieduma apvienotajās lietās C418/97 un C419/97 ARCO Chemie Nederland u.c.t Recueil, I 36.–40.punkts, kā arī 2007.gada 10.maija sprieduma lietā C252/05 Thames Water Utilities, Krājuma I 27.punkts*).

Pieteicēja vēlme būvgružus izmantot kā izejmateriālu tiem nenoņem atkritumu statusu. Tā kā pieteicēja īpašumā ir ievesti citur radīti atkritumi, atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 1.punktā noteiktajai atkritumu definīcijai pieteicējam no tiem ir jāatbrīvojas, pieteicēja īpašumā to uzglabāšana nav pieļaujama. Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta pirmajai daļai atkritumu uzglabāšana ir atļauta tikai tam paredzētajās vietās. Pieteicēja īpašums nav šāda vieta un ražošanas atkritumu uzglabāšana tajā nav pieļaujama. Atkritumu uzglabāšana tam neatļautā vietā apdraud apkārtējo vidi. Vieglprātīgi izturoties pret atkritumu apsaimniekošanu, pieteicējs ir apdraudējis sabiedrības tiesības dzīvot tīrā un labvēlīgā vidē. Turpmāka atkritumu uzglabāšana objektā nav pieļaujama.

Pieteicējs nav uzskatāms par atkritumu apsaimniekotāju Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 1.punktā ietvertās legāldefinīcijas izpratnē, jo nav komersants un nav saņēmis atkritumu apsaimniekošanas atļauju. Tomēr tas nenozīmē, ka uz pieteicēju neattiecas atkritumu apsaimniekošanas prasības. Ja piekristu šādai nostājai, tad netiktu sasniegts Atkritumu apsaimniekošanas likuma 2.pantā noteiktais mērķis – noteikt atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību. Šādā gadījumā lielākā daļa sabiedrības varētu ignorēt atkritumu apsaimniekošanas noteikumus tādēļ vien, ka tai nav izsniegta atļauja. Pieteicējs atkritumus objektā ieveda un šobrīd tos tur uzglabā. Tātad pieteicējs nelegāli apsaimniekoja atkritumus un atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 5.punktam pieteicēja faktiskajā varā objektā atrodas atkritumi.

[1.5] No Atkritumu apsaimniekošanas likuma 17.panta pirmās daļas 3.un 4.punkta izriet, ka pieteicējs ir atbildīgs par viņa valdījumā esošo atkritumu nodošanu atbilstošam apsaimniekotājam. Ņemot vērā minēto, pieteicējam pamatoti uzdota veicamā rīcība. Pieteicējam ir arī pienākums dienestā iesniegt atkritumu izvešanas faktu apliecinošus dokumentus, kas apliecina, ka atkritumi ir nodoti legālam atkritumu apsaimniekotājam.

[1.6] Tiesā šobrīd tiek izskatīta lieta sakarā ar pieteicēja pieteikumu par līdzīgu strīdu. Tomēr pieteikuma iesniegšana tiesā personai nepiešķir tiesības līdz sprieduma spēkā stāšanās brīdim ignorēt normatīvo aktu prasības.

[2] Pieteicējs iesniedza tiesā pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Dienests kļūdaini uzskata, ka pieteicējs ir veicis prettiesiskas atkritumu apsaimniekošanas darbības, pieteicējam uzlikts nesamērīgs pienākums. Pieteicējs veica saimnieciska rakstura darbības – uzlaboja servitūta ceļa stāvokli, lai nodrošinātu meža apsaimniekošanu. Pieteicējs aizbēra servitūta ceļa bedres ar pārstrādātiem – šķirotiem un drupinātiem – tātad reģenerētiem būvgružiem, kas radās daudzdzīvokļu mājas demontāžas rezultātā, un tika saņemti no būvdarbu veicēja un atkritumu apsaimniekotāja SIA „Tehnorent Serviss". Pieteicējs ar šo komersantu mutiski vienojās par sadrupinātu celtniecības materiālu iegādi bedru aizbēršanai. Normatīvie akti pieteicējam neuzliek pienākumu par to slēgt rakstveida līgumu.

[2.2] Par iespēju iegūt otrreizēji izmantojamu izejmateriālu pieteicējs uzzināja /pagasts/ pārvaldē, kur viņam apliecināja, ka ar SIA „Tehnorent Serviss" ir noslēgts līgums par mājas demontāžu un tehniskā specifikācija paredz, ka demontāžas rezultātā iegūtie būvgruži tiks pārstrādāti un šķiroti, tie būs pieejami otrreizējai izmantošanai. Pieteicējs paļāvās, ka šis komersants rīkojas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, jo darbojās līguma ar pašvaldību ietvaros, tāpēc nepieprasīja dokumentus par būvgružu izcelsmi. Pieteicējs lūdza SIA „Tehnorent Serviss" izsniegt apliecinājumu par mutisko vienošanos, taču rakstiska atbilde netika saņemta.

[2.3] Darījuma spēkā esību var apliecināt SIA „Tehnorent Serviss", kurš līdzīgus darījumus par to pašu priekšmetu un tajā pašā laikā bija noslēdzis arī ar citām personām. To apliecina administratīvajai lietai Nr.A420140821 pievienotie dokumenti, kas ir attiecināmi arī uz izskatāmo lietu.

[2.4] SIA „Tehnorent Serviss" mājas demontāžas rezultātā radušos būvgružus reģenerēja. Tas, ka šis komersants, iespējams, nebija atkritumu apsaimniekošanas darbību noformējis atbilstoši normatīvo aktu prasībām, nevar saistīt pieteicēju kā gala ieguvēju.

[2.5] Dienests ignorē faktu, ka būvgružu reģenerāciju jeb atkritumu apsaimniekošanas darbības veica komersants, nevis pieteicējs. Pieteicējs mājas demontāžas darbu vietā redzēja, ka būvgruži tika pārstrādāti (reģenerēti) turpat objektā nožogotā teritorijā ar pārvietojamu mehānisku iekārtu. Līdz ar to materiāls, kas radās būves nojaukšanas rezultātā, pēc tā sadrupināšanas un šķirošanas vairs nebija uzskatams par atkritumiem, bet gan par otrreizēji izmantojamu izejvielu. Līdz ar to uz SIA „Tehnorent Serviss" ir attiecināmas pārsūdzētajā lēmumā norādīto normatīvo aktu prasības. Dienests nav izpildījis likumā noteikto pierādīšanas pienākumu, jo nav ieguvis un noskaidrojis lēmuma pieņemšanai nepieciešamo informāciju.

[2.6] Pieteicējs paļāvās uz SIA „Tehnorent Serviss" un saņēma saimnieciskajām vajadzībām piemērotu izejmateriālu, to izmantoja arī zemnieku saimniecība /Nosaukums A/. Izvēloties otrreizēji izmantojamo materiālu servitūta ceļa bedru aizbēršanai, pieteicēja rīcības pamatā ir vidi saudzējošs uzvedības modelis un ilgtspējīgs risinājums, jo materiāla otrreizēja izmantošana ir atbilstoša vides un cilvēku interešu līdzsvarošanai. Visas cilvēka darbības vai izraisītas pārmaiņas vidē nav aizliegtas un visām darbībām nav nepieciešama valsts atļauja un iejaukšanās.

[2.7] Dienesta iejaukšanās bija nesamērīga. Pārsūdzētajā lēmumā norādītās tiesību normas attiecas uz speciālajiem tiesību subjektiem (atkritumu apsaimniekotājiem) un darbībām ar atkritumiem (atkritumu apsaimniekošanu).

[2.8] Pieteicējs labā ticībā veica savā īpašumā saimnieciska rakstura darbības ar otrreizējai izmantošanai paredzētu materiālu, kas nesatur bīstamas vielas, un kurš pēc mehāniskās pārstrādes vairs nevar tikt uzskatīts par atkritumiem saskaņā ar atkritumu klasifikatoru. Šādos apstākļos pieteicējs pārstrādāto materiālu drīkstēja izmantot servitūta ceļa bedru aizbēršanai un līdz ar to nav pamata šo materiālu uzskatīt par atkritumiem un nodot atkritumu apsaimniekotajam.

[2.9] Pieteicējs ir ieguvis neatkarīga speciālista /pers. B/ atzinumu analogā lietā. No tā izriet, ka pieteicējs savā īpašumā nav ievedis atkritumus un izmantotais materiāls pilnībā atbilst prasībām, kas noteiktas otrreizēji izmantojamām

vielām saskaņā ar Ministru kabineta 2011.gada 19.aprīļa noteikumu Nr.302 „Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus" (turpmāk – noteikumi Nr.302) 6.punktu.

[3] Dienests paskaidrojumā par pieteikumu atsaucas uz pārsūdzētajā lēmumā norādīto un papildus paskaidro turpmāk minēto.

[3.1] Lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi par to, ka pieteicējs prettiesiski savā īpašumā novietoja atkritumus. Ziņojumā ir fiksēts, ka pieteicējs ir atvedis uz objektu atkritumus un tos izmantojis meža ceļa risu un bedru aizbēršanai. Savukārt no 2020.gada 2.decembra ziņojuma par pārbaudes rezultātiem izriet, ka objektā esošie būvgruži radušies mājas nojaukšanas rezultātā, kas savukārt liecina par to atbilstību atkritumu, nevis izejmateriālu statusam. Lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, lai konstatētu vides normatīvo aktu pārkāpumu un uzliktu pieteicējam pienākumu aizvākt atkritumus.

[3.2] Pieteicējam netiek pārmesta rakstveida līguma nenoslēgšana ar SIA „Tehnorent Serviss". Minēto jautājumu regulē Civillikums, un tas nav izskatāms administratīvā procesa ietvaros.

[3.3] Pieteicējs atbildību par būvgružu ievešanu nevar novelt uz SIA „Tehnorent Serviss". Pieteicējam pašam bija jāseko līdzi vides normatīvajos aktos noteiktajām atkritumu apsaimniekošanas prasībām un kā rūpīgam saimniekam jāpārliecinās, vai atvestais materiāls nav atzīstams par atkritumiem. Pieteicējs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu materiālu likumīgu izcelsmi vai apliecinošus pierādījumus par būvniecības atkritumu reģenerāciju un atkritumu statusa izbeigšanos.

[3.4] Lietas izskatīšanas laikā noskaidrots, ka daudzdzīvokļu māju nojauca un atkritumus pieteicējam piegādāja SIA „Tehnorent Serviss". Šim komersantam nav atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, tādējādi tas nedrīkstēja reģenerēt atkritumus un vēl jo vairāk nebija tiesīgs sniegt atzinumu par šo atkritumu it kā legālu reģenerāciju.

Atkritumu apsaimniekošanas atļaujas neesība nozīmē, ka komersanta rīcība nebija legāla, tai skaitā, tam nebija atzītas atbilstošas iekārtas. Tādējādi pilnībā noraidāma iespēja, ka komersants bez atbilstošas atļaujas būtu varējis legāli reģenerēt uz pieteicēja īpašumu atvestos atkritumus. Atbilstoši *Lursoft* datubāzē pieejamai informācijai SIA „Tehnorent Serviss" nav saistības ar atkritumu apsaimniekošanu. Par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpumu dienests 2021.gada 6.janvārī šim komersantam jau piemēroja naudas sodu (lieta Nr.01948000109020).

Lietā nav nepieciešams kādas trešās personas viedoklis, lai noskaidrotu būvgružu atbilstību atkritumu statusam. Lietā nav konstatējami apstākļi, kas radītu šaubas par valsts vides inspektoru kompetenci izvērtēt vielu un priekšmetu atbilstību atkritumu statusam. Valsts vides inspektoru zināšanas tiek vērtētas, ieceļot viņus amatā, līdz ar to nav šaubu par viņu kvalifikāciju un spējām izvērtēt konkrētu priekšmetu atbilstību atkritumu statusam. Senāts ir atzinis, ka nav nepieciešams veikt atsevišķas ekspertu pārbaudes, lai konstatētu vielas vai priekšmeta atbilstību atkritumu statusam. Valsts vides inspektoru konstatētās ziņas ir pašpietiekamas (sk. *Senāta 2018.gada 30.novembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.A420277017 4.punktu un Administratīvās apgabaltiesas 2019.gada 30.maija sprieduma lietā Nr.A420223118 11.punktu, Senāta 2020.gada 28.maija lēmuma lietā Nr.A420269619 9.punktu*).

[3.5] No Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 13.punktā un noteikumu Nr.302 6.punktā noteiktā secināms, lai vielas vai priekšmetus neklasificētu kā atkritumus, ir jābūt pabeigtai to reģenerācijai (arī pārstrādei) un tiem vienlaikus jāatbilst noteikumu Nr.302 6.punktā minētajiem kritērijiem.

Izskatāmajā lietā nav konstatējams, ka atbilstoši noteikumu Nr.302 6.punktam būtu pabeigta pieteicēja īpašumā esošo būvgružu reģenerācija. Objektā esošie atkritumi, iespējams, ir šķiroti vai drupināti, bet tie nevar tikt uzskatīti par pārstrādātiem, jo tie nav pārstrādāti materiālos vai vielās atbilstoši to sākotnējam vai citam izmantošanas veidam. Tā arī nav uzskatāma par reģenerāciju, jo materiāli nav aizstāti. Atkritumi zaudē savu statusu tikai ar brīdi, kad tie ievietoti reģenerācijas iekārtās, nevis pēc to sašķirošanas vai sadrupināšanas, kā kļūdaini norāda pieteicējs. Tā kā pieteicējs nav iesniedzis licencēta atkritumu apsaimniekotāja izsniegtus dokumentus par būvgružu reģenerāciju un atkritumu statusa izbeigšanos, pieteicējam pamatoti uzdots atkritumus no īpašuma izvākt.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2022.gada 18.februāra spriedumu pieteikums noraidīts. Spriedumā norādīts turpmāk minētais.

[4.1] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs ir objekta īpašnieks, kā arī nav strīda par to, ka pieteicējs objektā brauktuves uzlabošanai ir izmantojis būvgružus, kas radušies daudzdzīvokļu mājas nojaukšanas rezultātā, tāpat nav strīda par to, ka ne pieteicējam, ne kādai citai personai nav izsniegta atkritumu apsaimniekošanas atļauja objektā.

Lietā ir strīds par to, vai objektā brauktuves uzlabošanai izmantotie būvgruži ir atzīstami par atkritumiem, secīgi, vai dienests pamatoti uzlicis pienākumu pieteicējam nodot objektā konstatētos atkritumus atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam un par atkritumu nodošanas faktu iesniegt dienestam atbilstošus dokumentus. Strīda starp pieteicēju un dienestu pamatā ir pieteicēja uzskats, ka dienests ir nepareizi konstatējis un novērtējis lietas tiesiskos apstākļus, proti, ka objektā brauktuves uzlabošanai izmantotais materiāls ir atzīstams par atkritumiem Atkritumu apsaimniekošanas likuma izpratnē.

[4.2] Atkritumu apsaimniekošanas likums noteic, ka atkritumi ir jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties (*1.panta 1.punkts*). Ražošanas atkritumi ir atkritumi, kas radušies ražošanas procesā vai būvniecībā (*1.panta 4.punkts*), savukārt būvniecības atkritumi ir atkritumi, kas rodas būvdarbos un būvju nojaukšanas procesā (*1.panta 4^3.punkts*).

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 5.punktam atkritumu valdītājs ir ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem – ir atkritumu radītāja vai ir fiziskā vai juridiskā persona, kuras

faktiskajā varā atrodas atkritumi. Savukārt atkritumu radītājs ir ikviena fiziskā vai juridiskā persona, kuras darbība rada atkritumus (sākotnējais atkritumu radītājs) vai kura veic atkritumu priekšapstrādi, sajaukšanu vai citas darbības, kā rezultātā mainās atkritumu sastāvs vai īpašības (*1.panta 6.punkts*).

Tātad būvniecības atkritumi, kas radušies būves nojaukšanas procesā, atbilstoši minētajam tiesiskajam regulējumam iegūst atkritumu statusu ar brīdi, kad to valdītājs (sākotnējais atkritumu radītājs) no tiem ir atbrīvojies, ir nolēmis vai ir spriests atbrīvoties.

[4.3] No ziņojumā norādītā tiesa konstatēja, ka, pamatojoties uz dienestā saņemto pieteikumu par to, ka meža ceļa uzlabošanā /atrašanās vieta/, ir pielietoti nereģenerēti būvgruži, 2020.gada 1.decembrī šī teritorija tika apsekota. Apsekošanā konstatēts, ka blakus vietējās nozīmes ceļam īpašumā ar kadastra apzīmējumu /numurs B/vienā kaudzē novietoti aptuveni 14 m^3 būvgružu. Teritorijas apsekošanas laikā pieteicējs paskaidroja, ka būvgruži tika atvesti no nepabeigtās 18 dzīvokļu mājas nojaukšanas /adrese/, dokuments par būvgružu nodošanu pieteicējam netika sagatavots. Ziņojumā par pārbaudes rezultātiem Nr.120-78/2020 norādīts, ka nepieciešams dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē iesniegt dokumentus par īpašumā, kadastra apzīmējums /numurs B/, novietoto būvgružu (aptuveni 14 m^3) izmantošanu vai utilizāciju.

Dienesta Rēzeknes reģionālajā vides pārvaldē saņemts pieteicēja 2021.gada 26.maija ziņojums par to, ka drupinātais materiāls (14 m^3) no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu /numurs B/pārvests uz objektu un izmantots meža ceļa rišu un bedru aizbēršanai.

2021.gada 10.jūnijā kopā ar teritorijas īpašnieku notika apsekošana un konstatēts, ka īpašumā, kadastra apzīmējums /numurs B/, būvniecības atkritumu nav; meža īpašumā, kadastra apzīmējums /numurs A/, iebraucamā ceļā vairākos posmos bedru aizbēršanai novietoti būvgruži. Vizuāli novērtējot, materiāls nav reģenerēts.

Pieteicējs ziņojumā konstatētos apstākļus neapstrīd, proti, pieteicējs atzīst, ka uz objektu tika atvesti būvgruži, kas radušies mājas nojaukšanas rezultātā, ko veica SIA „Tehnorent Serviss". Līdz ar to atbilstoši iepriekš norādītajam tiesiskajam regulējumam tiesa atzina, ka pieteicējs šos būvgružus ir ieguvis jau kā atkritumus, jo sākotnējais valdītājs (atkritumu radītājs) no tiem ir atbrīvojies. Tādējādi dienests pamatoti konstatēja, ka objektā izmantotais materiāls brauktuves uzlabošanai ir atkritumi Atkritumu apsaimniekošanas likuma izpratnē.

[4.4] Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 13.punkts noteic, ka atkritumu reģenerācija ir jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai, bet minētā likuma 20.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs var pats veikt radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, ja ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

Tātad, lai sākotnējais atkritumu radītājs varētu reģenerēt radītos atkritumus, tam ir jāsaņem atbilstoša atļauja. Izskatāmajā gadījumā komersantam, kas ir sākotnējais atkritumu radītājs, šādas atļaujas nav. Līdz ar to, pat ja minētais komersants kā būvniecības atkritumu sākotnējais radītājs drupināja būvgružus, būvgruži nezaudēja atkritumu statusu, jo komersantam nav atbilstošas atļaujas atkritumu reģenerācijai.

Tā kā pierādījumi par brauktuves uzlabošanai izmantotā materiāla izcelsmi vai reģenerāciju, kas apliecinātu atkritumu statusa izbeigšanos, lietā nav iesniegti, pieteicējs nav atspēkojis dienesta konstatēto, ka brauktuves uzlabošanai izmantoti atkritumi. Minēto neatspēko arī pieteicēja iesniegtais /pers. B/ atzinums, jo tajā ir analizēts spriedums analogā lietā, līdz ar to izskatāmajā lietā tas nav vērtējams. Secīgi nav pamatots arī pieteicēja arguments, ka pieteicējs no SIA „Tehnorent Serviss" ieguva jau pārstrādātu materiālu, ko nevar klasificēt kā atkritumus.

[4.5] Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta pirmajai daļai atkritumu savākšana, pārkraušana, šķirošana, uzglabāšana, reģenerācija vai apglabāšana ir atļauta tikai tam paredzētajās vietās.

Izskatāmajā gadījumā nav strīda, ka objekts neatbilst *paredzētās vietas* statusam, proti, objektam nav piešķirts ne atkritumu poligona, ne izgāztuves statuss, līdz ar to atkritumu uzglabāšana objektā nav pieļaujama.

Atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 17.panta pirmās daļas 3.un 4.punktam bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu valdītājs nogādā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu ar attiecīgo atkritumu apsaimniekotāju par bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanu un sedz apsaimniekošanas izmaksas.

Līdz ar to pieteicējs kā atkritumu valdītājs ir atbildīgs par objektā atrodošos atkritumu nodošanu atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam. Tiesa pievienojās dienesta viedoklim, ka izskatāmajā gadījumā atbildība par objektā izvietotajiem atkritumiem ir jāuzņemas pieteicējam, jo tieši pēc viņa gribas šie atkritumi nonāca objektā, un pieteicējam kā rūpīgam saimniekam bija jārūpējas, lai objektā atkritumi nenonāktu.

Tā kā dienests pamatoti konstatēja, ka objektā atrodas atkritumi, bet pieteicējam nav izsniegta atbilstoša atļauja atkritumu apsaimniekošanai, pieteicējs nav tiesīgs tos uzglabāt objektā, tāpēc ir spiests no tiem atbrīvoties neatkarīgi no savas attieksmes pret tiem. Kļūdains ir pieteicēja arguments, ka dienesta piemērotās tiesību normas uz viņu nav attiecināmas, jo viņš neapsaimnieko atkritumus. Tādējādi pienākums nodot objektā konstatētos atkritumus atbilstošam atkritumu apsaimniekotājam un par atkritumu nodošanas faktu iesniegt dienestam atbilstošus dokumentus pieteicējam uzlikts pamatoti.

[4.6] Dienests ir ieguvis pierādījumus, kas apliecina vides normatīvo aktu pārkāpumu. Proti, ir dienesta amatpersonu sagatavots ziņojums, atbilstoši kuram objekta pārbaudē ir konstatēta ar būvgružiem nobērta brauktuve, ko pieteicējs neapstrīd, un tajā ir fiksēta pieteicēja sniegtā informācija, ka būvgruži radušies mājas nojaukšanas rezultātā, kas savukārt liecina par to atbilstību atkritumu statusam. SIA „Tehnorent Serviss" viedokļa noskaidrošana nav nepieciešama, jo, kā tiesa

konstatēja iepriekš, šim komersantam attiecīgas atļaujas atkritumu apsaimniekošanai, tostarp reģenerācijai, nav, līdz ar to SIA „Tehnorent Serviss" attieksmei pret būvgružiem kā pret, iespējams, otrreizēji izmantojamu materiālu nav izšķirošas nozīmes. Turklāt no pieteicēja iesniegtā mājas nojaukšanas tehniskā projekta 4.10., 4.11. un 4.12.punktā norādītā nepārprotami izriet, ka būvgruži, par ko lietā ir strīds, ir atkritumi, proti, ka demontāžas darbu rezultātā radušies būvgruži izvedami no objekta un utilizējami būvgružiem paredzētā poligonā. Līdz ar to pieteicēja iebildumi šajā sakarā nav pamatoti. Pierādījumus, kas atspēkotu dienesta konstatētos apstākļus, pieteicējs nav iesniedzis.

Apstāklis, ka pieteicējs pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem apsvērumiem nepiekrīt, nenozīmē, ka dienests nav vērtējis pierādījumu kopumu kopsakarā ar pieteicēja paskaidrojumiem vai, ka dienests nav izdarījis lietderības apsvērumus. Pieteicējs nepamatoti atsaucas uz noteikumu Nr.302 6.punktu, kas noteic, ka vielu vai priekšmetu neklasificē kā atkritumus, ja ir pabeigta vielas vai priekšmeta reģenerācija (arī pārstrāde). Kā tiesa konstatēja iepriekš, objektā izmantotie būvgruži nav atzīstami par reģenerētiem. Līdz ar to objektā izmantotie būvgruži atkritumu statusu nav zaudējuši un attiecībā uz tiem ir piemērojamas Atkritumu apsaimniekošanas likuma normas par neatļautu atkritumu noglabāšanu tam nepiemērotā vietā – objektā. Tādējādi izskatāmajā gadījumā pieteicēja kā objekta īpašnieka tiesības objekta apsaimniekošanā izmantot atkritumus ir ierobežotas pamatoti.

Attiecībā uz pieteicēja argumentu, ka viņš paļāvās, ka SIA „Tehnorent Serviss" darbojas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, tiesa norādīja, ka tieši pieteicējam kā objekta īpašniekam bija jāseko līdzi vides normatīvajos aktos noteiktajām atkritumu apsaimniekošanas prasībām un kā rūpīgam saimniekam jāpārliecinās, vai atvestais materiāls nav atzīstams par atkritumiem. Tā ir pieteicēja atbildība, ka, neiegūstot dokumentus, kas apliecina būvgružu reģenerāciju un atkritumu statusa izbeigšanos, minētie būvgruži tika aizvesti uz objektu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīts turpmāk minētais.

[5.1] Tiesa nepareizi novērtēja pierādījumus un nedeva pieteicējam iespēju iesniegt visus pierādījumus, tostarp nenopratināja lieciniekus. Lietā kā liecinieks ir jānopratina SIA „Tehnorent Serviss" pārstāvis un atzinumu sniegušais eksperts /pers. B/.

[5.2] Dienests nevērtēja administratīvās atbildības subjektīvo pusi un pieteicēja rīcības mērķi, bet tiesas secinājumi nav pareizi. Pieteicējs ceļa uzlabošanai izmantoja materiālu no nojauktas mājas un tam nebija nepieciešama atļauja, jo pieteicējs savā īpašumā atkritumus neuzglabāja. Pieteicēja mērķis bija uzlabot ceļa kvalitāti, atkārtoti izmantojot materiālus, nevis bez īpašas nozīmes vai pielietojuma uzglabāt atkritumus.

[5.3] SIA „Tehnorent Serviss" bija skaidrs un saprotams, vai ēkas nojaukšanas rezultātā izmantotais materiāls ir izmantojams otrreizējai izmantošanai, un tieši šim komersantam bija pienākums izvērtēt, kādu materiālu drīkst nodot tālākai izmantošanai. Tieši SIA „Tehnorent Serviss" bija pienākums materiālu sasmalcināt, sadrupināt un tikai tad nodot tālākai izmantošanai vai arī tie bija jānodod atbilstošā vietā kā atkritumi. Pieteicējam kā fiziskai personai nebija pienākuma noskaidrot, vai komersantam ir nepieciešamās atļaujas un vai tas drīkst nodot materiālu tālākai izmantošanai. Tiesa nekonstatēja, ka SIA „Tehnorent Serviss" būtu materiālu reģenerācijas atļauja, taču, iespējams, šāda atļauja ir un SIA „Tehnorent Serviss" reģenerēja šos materiālus, jo mājas nojaukšanas rezultātā būvmateriālu izskats mainījās.

[5.4] Dienests vizuāli konstatēja, ka būvgruži nav reģenerēti, taču citu pierādījumu par to lietā nav. Pieteicējs ceļa uzlabošanai izmantoja sasmalcinātu materiālu, tāpēc var uzskatīt, ka pieteicējs izmantoja reģenerētu materiālu. Nav nozīmes, kāda izmēra materiāls uz ceļa tika ievietots. Ja materiāli būtu sadrupināti mazākos gabalos, apkārtējai videi no tā nebūtu ieguvuma. Ja pieteicēja vienīgais pārkāpums ir tas, ka pieteicējam nebija atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, tad pieteicēja atbildība nemainītos atkarībā no tā, vai pieteicējs izmanto reģenerētu materiālu.

[5.5] Pieteicējs ir ieguvis pierādījumus par to, ka pārkāpums nav izdarīts un sankciju piemērošanai nav pamata. To pierāda ģeoloģijas doktora lietišķajā ģeoloģijā /pers. B/ atzinums, ko tiesa nepamatoti nevērtēja. Tiesa nedrīkstēja neņemt vērā tiesas sēdes laikā pieteicēja norādītās tiesību normas, kas apstiprina viņa paskaidroto.

[5.6] Tiesa nevērtēja, ka pieteicēja izmantotais materiāls pilnībā atbilst prasībām, kas noteiktas otrreizēji izmantojamām vielām saskaņā ar noteikumu Nr.302 6.punktu. Minēto noteikumu atkritumu klasifikatora 17.nodaļā „Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi" noteikts, ka betons, ķieģeļi, flīzes, kārniņi un keramika nepieder pie bīstamajiem atkritumiem.

[5.7] Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 2.aprīļa noteikumu Nr.184 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju" 11.punktu SIA „Tehnorent Serviss" bija tiesības nodot tālākai izmantošanai ne tikai sadrupinātos būvgružus, bet arī nojaukšanas materiālu nedrupinātā veidā.

[6] Paskaidrojumā par pieteicēja apelācijas sūdzību dienests norāda turpmāk minēto.

[6.1] Pretēji pieteicēja norādītajam tiesa /pers. B/ atzinumu ir vērtējusi. Tiesa norādīja, ka šis atzinums neatspēko dienesta konstatēto, ka brauktuves uzlabošanai tika izmantoti atkritumi, t.sk., atzinums neapliecina, ka veikta vidē nelegāli uzglabāto atkritumu reģenerācija, kas apliecinātu atkritumu statusa izbeigšanos.

[6.2] Atkritumu reģenerācijas faktu var apliecināt tikai tas atkritumu apsaimniekotājs, kurš pats reģenerējis konkrētos atkritumus. Saskaņā ar noteikumu Nr.302 6.punktu vielu vai priekšmetu neklasificē kā atkritumus, ja ir pabeigta vielas vai priekšmeta reģenerācija (arī pārstrāde) un tie vienlaikus atbilst vēl vairākiem kritērijiem. Tāpēc būvniecības atkritumi savu statusu nezaudē no tā, ka tie tiek sašķiroti un, iespējams, ir samazināts to apmērs. Arī būvniecības atkritumu tehniskās izmantošanas iespējas nemaina šo atkritumu statusu. Vienīgi legāla atkritumu reģenerētāja izsniegta izziņa par atkritumu reģenerāciju legālā atkritumu reģenerācijas vietā var apgāzt atkritumu esības prezumpciju jeb pierādīt atkrituma statusa

maiņu atpakaļ uz vielu vai priekšmetu. Apliecinājumu par atkritumu reģenerāciju nevar aizstāt ar būves nojaucēja apliecinājumu, būvniecības eksperta vizuālu apskati vai /pers. B/ vērtējumu. /pers. B/ vai cita persona nav tiesīga atkritumu apsaimniekotāja vārdā sniegt atzinumu par vielas vai priekšmeta atbilstību atkritumu statusam.

[6.3] Tā kā SIA „Tehnorent Serviss" nebija atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, tās rīcība ar atkritumiem nebija legāla, tajā skaitā, tai nebija atzītas atbilstošas iekārtas. Tādējādi šis komersants bez atbilstošas atļaujas nevarēja legāli reģenerēt uz objektu aizvestos atkritumus. Par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu pārkāpumu dienests 2021.gada 6.janvārī SIA „Tehnorent Serviss" piemēroja naudas sodu. Komersants, kura reputāciju negatīvi ir ietekmējis dienesta piemērotais administratīvais sods, kā liecinieks lietā nevarēs sniegt objektīvu informāciju. Līdz ar to lietā nav pamata noskaidrot SIA „Tehnorent Serviss" pārstāvja un /pers. B/ viedokli, jo viņiem nav kompetences apliecināt atkritumu statusu.

[6.4] Pieteicējs ir lietas dalībnieks arī vēl divās citās tiesvedībās ar dienestu, kur tiek skatīts identisks strīds par to, vai SIA „Tehnorent Serviss" piegādātie atkritumi pieteicējam no nojauktās daudzdzīvokļu mājas ir atzīstami par atkritumiem (sk. *Rēzeknes tiesas 2022.gada 28.marta spriedumu lietā Nr.1A/22/25 un Administratīvās rajona tiesas 2021.gada 24.septembra spriedumu lietā Nr.A420140821*). Administratīvā pārkāpuma lietā pieteicējam piemērots naudas sods par Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43.panta otrās daļas pārkāpšanu (neatļautu būvgružu uzglabāšanu objektā), savukārt administratīvajā lietā izdots administratīvais akts par būvgružu nodošanu atbilstošam apsaimniekotājam, jo pieteicējs tos nelegāli uzglabāja vidē. Abās minētajās lietās tiesa atzina par pareizu dienesta vērtējumu, ka pieteicējs vidē nelegāli novietoja atkritumus.

[7] Tiesas sēdē, kas tika noteikta atsevišķas procesuālas darbības veikšanai (lietas dalībnieku paskaidrojumu uzklausīšanai), pieteicēja pārstāve uzturēja apelācijas sūdzību un lūdza pieteikumu apmierināt, bet dienesta pārstāve apelācijas sūdzību neatzina un lūdza pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

[8] Administratīvā apgabaltiesa ar 2022.gada 31.oktobra lēmumu noraidīja pieteicēja lūgumu par SIA „Tehnorent Serviss" pārstāvja un /pers. B/ nopratināšanu liecinieku statusā, jo atzina, ka viņi nevar liecināt par lietā nozīmīgiem apstākļiem. Lūdzot nopratināt lieciniekus, pieteicējs vēlas pierādīt, ka uz viņa īpašumu atvestie būvgruži bija zaudējuši atkritumu statusu vidi regulējošo tiesību normu izpratnē. Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka šādu apstākli nav iespējams pierādīt ar pieteicēja norādīto personu liecībām. Tas, vai būvgruži konkrētajā gadījumā ir zaudējuši atkritumu statusu, ir atkarīgs no lietā konstatēto apstākļu, par kuriem strīda nav, izvērtējuma.

[9] Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālus, kā arī noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pieteicēja apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[10] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi identificējusi strīda jautājumu, pareizi piemērojusi tiesību normas un pareizi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus. Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai (*sk. šā sprieduma 4.punktu*).

[11] Izvērtējusi pieteicēja apelācijas sūdzības argumentus, Administratīvā apgabaltiesa nonāk pie tādiem pašiem secinājumiem, kā Administratīvā apgabaltiesa ir izdarījusi lietā Nr.A420140821, kurā pieteicējs bija pārsūdzējis dienesta lēmumu, kas pieņemts līdzīgos apstākļos.

Galvenais strīdus jautājums lietā ir par to, vai būves nojaukšanas rezultātā radušies būvgruži, kas tika atvesti uz objektu, ir uzskatāmi par atkritumiem, vai tas ir pabeigtā atkritumu reģenerācijas procesā radīts atkārtoti izmantojams materiāls.

Pirmās instances tiesa ir atsaukusies uz spēkā esošo tiesisko regulējumu, saskaņā ar kuru atkritumu reģenerācija ir prezumējama tikai tad, ja to veikusi persona, kurai ir tiesības šādu darbību veikt. Proti, atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 13.punktam atkritumu reģenerācija ir jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai, bet saskaņā ar 20.panta pirmās daļas 1.punktu atkritumu sākotnējais radītājs vai valdītājs var pats veikt radīto vai valdījumā esošo atkritumu reģenerāciju vai apglabāšanu, ja ir saņēmis attiecīgu atļauju A vai B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai atbilstoši normatīvajiem aktiem par piesārņojumu.

Dienests pareizi norādīja, ka no Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 13.punkta un noteikumu Nr.302 6.punkta normām secināms, lai vielas vai priekšmetus neklasificētu kā atkritumus, ir jābūt pabeigtai to reģenerācijai (arī pārstrādei) un tiem vienlaikus jāatbilst noteikumu Nr.302 6.punktā minētajiem kritērijiem. Izskatāmajā lietā nav konstatējams, ka atbilstoši noteikumu Nr.302 6.punktam būtu pabeigta objektā esošo būvgružu reģenerācija. Objektā esošos atkritumus, kuri,

iespējams, tikuši šķiroti vai drupināti, nevar uzskatīt par pārstrādātiem, jo tie nav pārstrādāti materiālos vai vielās atbilstoši sākotnējam vai citam izmantošanas veidam. Tā nav uzskatāma par reģenerāciju, jo nav notikusi materiālu aizstāšana. Atkritumi zaudē savu statusu tikai ar brīdi, kad tie ir ievietoti reģenerācijas iekārtās, nevis pēc tam, kad tiek sašķiroti vai sadrupināti.

Turklāt lietā esošajos fotouzņēmumos ir skaidri redzams, ka būvgruži nav pilnībā sadrupināti. Vietām tie ir lielos gabalos, starp tiem atrodas izlocīti metāla armatūras stieņi (*lietas 50.lapa*), atsevišķi betona gabali ir pārklāti ar tumšu, nezināmu vielu (*lietas 51.lapa*). Līdz ar to pieteicējs apelācijas sūdzībā nepamatoti norāda, ka viņa izmantotais materiāls pilnībā atbilst prasībām, kas noteiktas otrreizēji izmantojamām vielām saskaņā ar noteikumu Nr.302 6.punktu.

Pareizs ir pirmās instances tiesas secinājums, lai sākotnējais atkritumu radītājs varētu reģenerēt radītos atkritumus, tam ir jāsaņem atbilstoša atļauja. Lietā ir noskaidrots, ka sākotnējam atkritumu radītājam šādas atļaujas nebija. Daudzdzīvokļu māju nojauca un atkritumus uz pieteicēja norādīto vietu atveda SIA ,,Tehnorent Serviss", tādējādi tieši SIA ,,Tehnorent Serviss" ir vienīgā persona, kura varētu sniegt atzinumu par atkritumu reģenerācijas faktu. Tomēr, tā kā tai nav atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, tā saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu nedrīkstēja reģenerēt atkritumus, līdz ar to nav tiesīga arī sniegt atzinumu, ka ir reģenerējusi atkritumus. Dienests pareizi norādīja, ka atkritumu apsaimniekošanas atļaujas neesība nozīmē, ka SIA ,,Tehnorent Serviss" rīcība nebija legāla, tai skaitā, tai nebija atzītas atbilstošas iekārtas.

No tiesību normu regulējuma neizriet apstiprinājums pieteicēja viedoklim, ka būvgružu faktisku reģenerāciju var pierādīt ar liecinieku liecībām un ģeoloģijas speciālista atzinumu. Lietā ir jāpierāda nevis tas, ka būvgružus ir apstrādājusi persona, kurai nav atļaujas atkritumu reģenerācijai, un ka apstrādātie būvgruži, iespējams, pēc to apskates līdzinās reģenerētiem atkritumiem, kas ir otrreizēji izmantojami. Lietā ir jāpierāda, ka atkritumi ir reģenerēti tādā veidā, ka tie ir zaudējuši atkritumu statusu. Šādu apstākli lietā varētu pierādīt tikai tad, ja atkritumus būtu reģenerējusi šādu darbību veikt tiesīga persona.

Tā kā SIA ,,Tehnorent Serviss" nebija attiecīgas atļaujas un attiecīgu iekārtu konkrētās darbības veikšanai, liecinieku vai būvniecības speciālistu sniegtām ziņām lietā nav nozīmes. Tostarp /pers. B/ 2021.gada 18.oktobra atzinums (*lietas 26.–32.lapa*) šādu faktu neapstiprina. Atzinuma autors pamatā ir sniedzis vērtējumu par apskati dabā, secinot, ka materiāli ir drupināti, kā arī par pirmās instances tiesas sprieduma motīviem administratīvajā lietā Nr.A420140821, rekomendējot šo spriedumu pārsūdzēt. Atzinuma autora ieskatā nav nozīmes, vai ir tiesību normās paredzētajā kārtībā veikts reģenerācijas process. Tomēr šāds uzskats nav pareizs.

Pieteicējs norāda, ka atļaujas esība pati par sevi neapliecinātu atkritumu reģenerācijas faktu. Tam var piekrist, tomēr šāds apgalvojums pārsūdzētajā lēmumā nav izteikts. Līdztekus atļaujai veikt attiecīgo darbību ir jābūt arī dokumentiem, kas apliecina reģenerācijas faktu.

Arī pieteicēja iesniegtais projekts (*lietas 119.–142.lapa*) nepierāda faktu, ka būvgruži ir zaudējuši atkritumu statusu. Dienests pamatoti norādīja, ka projekts ir būvniecības (konkrētajā gadījumā – demontāžas) ieceres dokuments. Projekta izstrādātājs projektā paredzējis, ka no būvobjekta tiks izvesti atkārtotai lietošanai paredzēti būvgruži, taču tas automātiski nenozīmē, ka faktiski dabā ir tikusi realizēta to reģenerācija. Projektā ietvertā iecere neapliecina, ka būvobjektā radušos atkritumus reģenerēja atbilstošs atkritumu apsaimniekotājs un tie zaudēja atkritumu statusu.

Lietā arī nav izšķirošas nozīmes tam, ka cita persona – zemnieku saimniecība /Nosaukums A/ – , iespējams, ir ieguvusi tādu pašu materiālu, kādu ieguva pieteicējs. Šajā lietā nav pārbaudīts un nav jāpārbauda, kādus materiālus ir ieguvusi kāda cita persona. Pat ja kompetentā iestāde nav savlaicīgi atklājusi citu personu iespējamus pārkāpumus vides jomā, tas neattiecas uz izskatāmajā lietā noskaidrotajiem faktiem, tostarp tas nerada pieteicējam aizsargājamu tiesisko paļāvību, ka viņa prettiesiskā rīcība tiks atļauta.

Pretēji pieteicēja uzskatam viņš nav sodīts par citas personas SIA ,,Tehnorent Serviss" rīcību. Tieši pieteicējs ir persona, kura ir atbildīga par atkritumu atrašanos savā īpašumā un kurai bija jāveic tiesību normās paredzētās darbības pārkāpuma vides jomā seku novēršanai. Šis pienākums nav atkarīgs no pieteicēja subjektīvās attieksmes pret notikušo, līdz ar to lietā nav nozīmes pieteicēja paskaidrotajam, ka viņš rīkojās labticīgi un vēlējās atkārtoti izmantot lietotus būvmateriālus.

[12] Pieteicējs nav iesniedzis licencēta atkritumu apsaimniekotāja izsniegtus dokumentus, kas apliecina būvgružu reģenerāciju un atkritumu statusa izbeigšanos, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka objektā esošais materiāls ir zaudējis atkritumu statusu. Tā kā pieteicējam nav izsniegta atbilstoša atļauja apsaimniekot atkritumus, viņš nav tiesīgs tos vākt un uzglabāt. Pieteicējs ir spiests atbrīvoties no trešās personas radītajiem atkritumiem neatkarīgi no viņa attieksmes pret tiem. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 15.panta pirmajai daļai atkritumu uzglabāšana ir atļauta tikai tam paredzētajās vietās. Dienests pareizi konstatēja, ka objekts neatbilst *paredzētās vietas* statusam un ražošanas atkritumu uzglabāšana tajā nav pieļaujama. Atkritumu uzglabāšana tam neatļautā vietā apdraud apkārtējo vidi.

Apgabaltiesa uzskata, ka pārsūdzētājā lēmumā ir izdarīti pareizi lietderības apsvērumi, tas ir tiesisks un samērīgs. Dienests pamatoti atzina, ka, vieglprātīgi izturoties pret atkritumu apsaimniekošanu, pieteicējs ir apdraudējis sabiedrības tiesības dzīvot tīrā un labvēlīgā vidē un turpmāka atkritumu uzglabāšana objektā nav pieļaujama. Līdz ar to pārsūdzētā lēmuma atcelšanai nav pamata.

Papildus Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka pieteicējam noteiktais pienākums nodot būvniecības atkritumus attiecīgu atļauju saņēmušam atkritumu apsaimniekotājam automātiski nenozīmē to, ka visi pieteicēja īpašumā esošie būvniecības atkritumi ir fiziski jāpārvieto. Būvniecības atkritumi būtu pārvietojami tikai tādā gadījumā, ja atkritumu apsaimniekotājs, kurš saņēmis attiecīgu atļauju, atzīst par neiespējamu atkritumu atrašanās vietā nodrošināt atkārtoti izmantojamo un pārstrādājamo materiālu atdalīšanu no pārējiem būvniecības atkritumiem un to pārstrādi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts vides dienesta 2021.gada 20.septembra lēmuma Nr.7.3/CS/2745/2021 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

I.Amona

Tiesnese referente

K.Berķis

Tiesnesis

V.Zommere

Tiesnese